

Przybyszew
Stulecie przemian
polskiej wsi

Moim

Dzieciom – Kasi i Piotrowi

Wnukom – Ani, Małgosi i Stasiowi

Marek Kłodziński

Przybyszew Stulecie przemian polskiej wsi

Warszawa 2019

IRWIR PAN

1918
CIĄGŁOŚĆ I ZMIANA
2018

Recenzent:

prof. dr hab. Henryk Runowski

Redaktor prowadząca:

Ewdokia Cydejko

Redakcja i korekta:

Barbara Wardein

Projekt okładki:

Frycz i Wicha

Ilustracja na okładce:

Widok rynku w Przybyszewie z lotu ptaka (fot. Marek Kłodziński)

Książka zrealizowana w ramach projektu IRWiR PAN

„Ciągłość i zmiana. Sto lat rozwoju polskiej wsi”

Copyright © by Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN

oraz Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2019

Publikacja dofinansowana przez Fundację Wspomagania Wsi

i Fundację Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej

**Fundacja
Wspomagania Wsi**

EUROPEJSKI
FUNDUSZ
ROZWOJU
WSI POLSKIEJ

ISBN 978-83-65390-50-9

Wydawca:

Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN

ul. Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa

www.irwirpan.waw.pl

Partner Wydawniczy:

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Wiśłana 8, 00-317 Warszawa

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (Jerzy Łazarski)

Druk i oprawa: Totem, Inowrocław

Spis treści

Wstęp.....	7
Rola metody monograficznej w badaniach społeczno-ekonomicznych wsi	9
Rys historyczny Przybyszewa	11
Rozwój układu przestrzennego Przybyszewa.....	18
Ludność	28
Poziom oświaty, czytelnictwa, biblioteki	35
Szkoła podstawowa.....	35
Szkoły o charakterze rolniczym	40
Biblioteki	43
Czytelnictwo prasy.....	45
Pozostałe instytucje usługowe w Przybyszewie	46
Ochotnicza Straż Pożarna	46
Wspólnota Wiejska	50
Poczta, przedszkole, służba zdrowia, usługi finansowe	51
Infrastruktura.....	59
Rolnictwo.....	64
Produkcja roślinna.....	65
Hodowla inwentarza.....	69
Maszyny rolnicze i zapotrzebowanie na siłę roboczą	72
Opis wybranych gospodarstw	78
Gospodarstwo Wojciecha i Anny Paluchów.....	78
Gospodarstwo Grzegorza i Marcina Seligów	82
Gospodarstwo Pawła i Beaty Sadkowskich	90
Gospodarstwo i zakład działalności pozarolniczej Rafała i Marzeny Seligów	93
Gospodarstwo Piotra i Marty Roślóńców	97
Opis gospodarstw przedwojennych.....	100
Przedsiębiorczość – od wymuszonej samowystarczalności do racjonalnej wielofunkcyjności.....	105
Zabudowania	112
Parafia przybyszewska	119
Uwagi końcowe i rekomendacje	124

Najważniejsze wydarzenia z życia Przybyszewa w podziale na okresy historyczne.....	137
Podziękowania.....	141
Bibliografia	142
Źródła ilustracji	145
Indeks osób	146